

## **De reciproke rol van *tussen***

Een semantische analyse van *tussen* met betrekking tot reciprociteit en thematische rollen

Myrthe van der Veen

5778670

[m.r.veen@students.uu.nl](mailto:m.r.veen@students.uu.nl)

Bachelorscriptie Taalwetenschap

Eerste begeleider: Joost Zwarts

Tweede begeleider: Marijana Marelj

Aantal woorden: 9138

# Inhoudsopgave

Abstract .....	3
1. Inleiding .....	3
2. Theoretisch kader .....	4
2.1 Reciprociteit .....	4
2.1.1. Definitie reciprociteit.....	4
2.1.2. Vormen reciprociteit.....	4
2.1.3. Reciprociteit en symmetrie.....	5
2.2 Thematische rollen .....	7
2.3 Restricties passieve constructies.....	9
3. Dataverzameling en formulering targetconstructie .....	10
4. Data-analyse .....	11
4.1 Onderliggend subject.....	11
4.2 Reciprociteit .....	11
4.2.2. Analyse reciproke predicaten in categorieën van de targetconstructie.....	13
4.2.3. Grammaticale of lexicale reciprociteit .....	14
4.2.4. Niet-lexicaal reciproke predicaten in de data .....	16
4.2.5. Lexicaal reciproke predicaten waarmee <i>tussen</i> niet combineert .....	17
4.3 Thematische rollen .....	18
4.3.1. <i>Tussen</i> in vergelijking tot andere preposities .....	18
4.3.2. Onderscheid gebaseerd op thematische rollen.....	18
4.3.3. Onderscheid weergegeven volgens de Neo-Davidsoniaanse eventsemantiek.....	19
5. Conclusie .....	19
Bibliografie.....	20
Appendix A .....	22

## Abstract

*Tussen* kan, net als een aantal andere preposities, in passieve zinnen via een PP de actoren van een event uitdrukken. De eigenschappen van de constructies met *tussen*, lijken zich te onderscheiden zich van de eigenschappen van constructies met andere preposities op het gebied van reciprociteit en thematische rollen. De constructies met *tussen* zijn onderzocht door data te selecteren uit het Corpus Hedendaags Nederlands en deze te analyseren. De analyse wijst uit dat *tussen* een aanduiding is van een collectief-intentionele relatie tussen de participanten met de Agensrol bij het lexicaal reciproke predicaat waarop *tussen* betrekking heeft. De bron van deze reciprociteit kan enerzijds gevonden worden in de predicaten waarmee *tussen* combineert: de predicaten uit de data zijn lexicaal reciprook. Anderzijds voegt *tussen* ook een reciprook element toe door de collectief-intentionele lezing van pseudoreciproke predicaten te selecteren. De vraag of *tussen* gezien kan worden als grammaticaal reciprook element blijft hierbij onbeantwoord.

## 1. Inleiding

*Tussen* kan in verscheidene constructies voorkomen: als modificatie, bijvoorbeeld van locatie (1) of tijd (2), of als specificatie van participanten (3, 4 en 5). Deze participanten kunnen verschillende relaties hebben tot het event dat gespecificeerd wordt door het predicaat, ze kunnen object zijn bij het event (3, 4) of kunnen gezien worden als onderliggend subject (5). *Tussen* heeft hierbij ofwel betrekking op het nomen (3) ofwel op het werkwoord (1, 2, 4, 5).

- (1) Jan staat tussen de tafel en de kast.
- (2) Marie werkt tussen vier en zes uur.
- (3) Jan maakt het onderscheid tussen Marie en Piet.
- (4) Er wordt gekozen tussen Jan en Marie.
- (5) Er wordt geruzied tussen Jan en Marie.

Voorbeeld 5 is een interessant geval, waarbij de actoren van het event in de PP die door *tussen* wordt geïntroduceerd, worden uitgedrukt. Hierdoor kan dit zinslement, zoals genoemd, gezien worden als onderliggend subject. Dit is ook mogelijk bij andere preposities, zoals bij *met* (6) of *door* (7).

- (6) Jan ruziet met Marie.
- (7) Er wordt geruzied door Jan en Marie.

Wat *tussen* zoals gebruikt in voorbeeld 5 mogelijk onderscheidt van andere preposities (6 en 7), is dat er bij de *tussen*-constructie sprake lijkt te zijn van een wederzijdse, reciproke, relatie tussen de participanten, die bij andere preposities niet noodzakelijkerwijs aanwezig is. De combinatie van een predicaat met *tussen* lijkt hierbij dus een reciproke relatie aan te duiden. De reciprociteit en de toekenning van thematische rollen van voorbeeld 5 en soortgelijke voorbeelden zullen in dit paper geanalyseerd worden. Deze voorbeelden kenmerken zich door een passieve werkwoordsvorm, waarbij de actoren van het event worden uitgedrukt in het zinsdeel met *tussen*. *Tussen* kan hierbij gezien worden als element dat de participanten aan het event verbindt; de semantische rol van dit element van in dit paper besproken worden. De eigenschappen van *tussen* in de beoogde constructie zullen worden uitgewerkt door te analyseren op welke wijze *tussen* zich verhoudt tot de eigenschappen van het predicaat waarmee het combineert, door de thematische rollen van de participanten geïntroduceerd door *tussen* en de reciprociteit van hun relatie te bestuderen en dit te vergelijken met andere preposities die participanten aan een event kunnen verbinden. Hiertoe is data verzameld uit het Corpus Hedendaags Nederlands (CHN). De verwachting hierbij is dat er sprake is van een

reciproke relatie tussen participanten met een Agensrol bij het event, welke aangeduid wordt door een combinatie van een predicaat met een PP met *tussen*.

De theorie (sectie 2) van deze semantische analyse kan worden verdeeld in drie componenten: reciprociteit (2.1), thematische rollen (2.2) en passieve constructies (2.3). De wijze van dataverzameling is uitgewerkt in sectie 3. De verzamelde data wordt geanalyseerd met betrekking tot de uitgewerkte theorie (sectie 4). De analyse wijst uit dat *tussen* een aanduiding is van een collectief-intentionele relatie tussen de participanten met de Agensrol bij het lexicaal reciproke predicaat waarop *tussen* betrekking heeft (sectie 5).

## 2. Theoretisch kader

### 2.1 Reciprociteit

Zoals genoemd in de inleiding, lijkt er tussen de participanten die geïntroduceerd worden door *tussen* een wederzijdse, reciproke, relatie te zijn. Om de reciprociteit van beoogde constructie te bestuderen zal in deze sectie een aantal noties met betrekking tot reciprociteit worden uitgewerkt.

#### 2.1.1. Definitie reciprociteit

Reciprociteit kan gedefinieerd worden als een situatie met twee of meer participanten waarbij voor ten minste twee participanten geldt dat de relatie van A naar B hetzelfde is als de relatie van B naar A. De uitingen in 8 en 9 zijn hier voorbeelden van: de participanten in beide zinnen hebben een wederzijdse relatie met elkaar. Het doel bij het gebruik van een reciproke constructie is het uitdrukken van een wederzijds event, het gaat hierbij om gezamenlijke betrokkenheid in een enkel, coherent event (Haspelmath 2007). De verzameling van entiteiten tussen wie de reciproke relatie standhoudt kan op twee manieren gedenoteerd worden: door een conjunctie van twee of meer NP's (8), of door een enkele NP die meerdere entiteiten uitdrukt (9).

(8) Jan en Marie trouwen.

(9) De studenten trouwen.

#### 2.1.2. Vormen reciprociteit

Reciprociteit kan clausaal (10), lexicaal (11) en grammaticaal (12) worden uitgedrukt (Haspelmath, 2007).

(10) Jan rent met Marie en Marie rent met Jan.

Reciprociteit is compositioneel opgebouwd door een combinatie van zinnen

(11) Jan en Marie communiceren.

Reciprociteit is bevat in het predicaat 'communiceren'

(12) Jan en Marie rennen met elkaar.

Reciprociteit wordt uitgedrukt door de anafoor 'elkaar'

Clausale reciprociteit is vrij duidelijk: de reciproke relatie wordt expliciet gemaakt door alle relaties tussen de participanten afzonderlijk te noemen. Deze vorm van reciprociteit is niet relevant voor de targetconstructie, hierin wordt de reciprociteit namelijk in een enkele constituent beschreven. Lexicale reciproken worden in Haspelmath (2007) gedefinieerd als reciproke predicaten die niet op gebruikelijke wijze kunnen worden herleid naar een niet-reciproke basisvorm. Herleiding op gebruikelijke wijze kan hierbij gezien worden als een herleiding via clausale of grammaticale reciprociteit. Van lexicale reciprociteit is dus sprake wanneer de wederzijdse relatie bevat is in de betekenis van het predicaat zelf, bijvoorbeeld bij 'trouwen' en 'verschillend van'. Er kan gesproken worden van grammaticale reciprociteit

wanneer er via syntactische weg een wederzijdse situatie wordt uitgedrukt. Grammaticale reciprociteit wordt cross-linguïstisch veelal uitgedrukt door anaforen als ‘elkaar’ of door markering op het desbetreffende werkwoord. Zoals te zien in (12) is het hierbij niet noodzakelijk dat het predicaat al enigszins reciprook van aard is, ‘rennen’ is namelijk niet lexicaal reciprook: de grammaticale markering is afdoende om het gehele event een reciproke lezing te geven. Het is wel *mogelijk* dat deze grammaticale markering wordt gecombineerd met een lexicaal reciprook, te zien aan het feit dat (13) grammaticaal is (Haspelmath, 2007).

(13) Jan en Marie communiceren met elkaar.

Dus, een grammaticaal reciproke markering kan zowel worden toegepast op lexicaal reciproke predicaten, als op niet-lexicaal reciproke predicaten. Bij grammaticale reciprociteit is er een specifiek reciprook morfeem in de zin, zoals ‘elkaar’, bij lexicale reciprociteit is dit specifieke element er niet en is de reciprociteit bevat in de betekenis van het predicaat zelf (Haspelmath, 2007). In Winter (2016) wordt binnen de klasse lexicale predicaten onderscheid gemaakt tussen eenvoudige reciproke predicaten en pseudoreciproke predicaten, die afhankelijk van hun context al dan niet collectief-intentioneel geïnterpreteerd worden. Hierop zal in sectie 2.1.3. verder worden ingegaan.

### 2.1.3. Reciprociteit en symmetrie

Winter (2016) verdeelt lexicaal reciproke predicaten in pseudoreciproke predicaten en eenvoudig reciproke predicaten (‘plain reciprocity’). Eenvoudig reciproke predicaten (14) kunnen enkel collectief-intentioneel geïnterpreteerd worden (14a). Er is sprake van een collectief-intentionele interpretatie wanneer beide betrokken entiteiten bewust betrokken zijn in een gezamenlijk event. Bij pseudoreciproke predicaten (15) is deze interpretatie ook mogelijk (15a), maar is er een tweede interpretatie, namelijk een distributieve (15b). Wanneer beide entiteiten niet in dezelfde mate bewust betrokken zijn een gezamenlijk event, kan het pseudoreciproke predicaat distributief geïnterpreteerd worden. Er is hierbij dan wel sprake van een reciprook event, maar de rollen van de betrokken entiteiten zijn niet logisch symmetrisch (Winter, 2016). Dit verschil in logische symmetrie tussen de twee soorten lexicaal reciproke predicaten zal op pagina 6 en 7 nader worden uitgewerkt, eerst zal worden ingegaan op de verschillende mogelijk interpretaties.

(14) Jan en Marie trouwen.

(a) ‘Jan en Marie zijn in dezelfde mate bewust betrokken bij het gezamenlijke event *trouwen*’

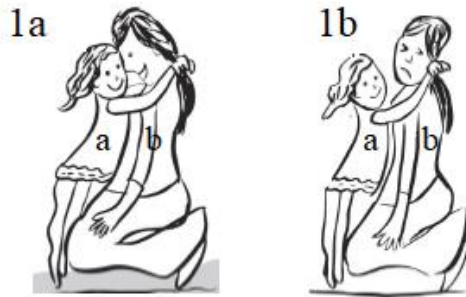
(15) Jan en Marie knuffelen.

(a) ‘Jan en Marie zijn in dezelfde mate bewust betrokken bij het gezamenlijke event *knuffelen*’

(b) ‘Een van de twee entiteiten, Jan of Marie, is meer bewust betrokken in het gezamenlijke event *knuffelen*’.

Het interpretatieverschil afhankelijk van de collectieve intentionaliteit van de relatie tussen participanten is experimenteel aangetoond door participanten pseudoreciproke predicaten te laten beoordelen aan de hand van plaatjes, waarbij aangegeven moest worden of er sprake was van een distributieve of een collectief-intentionele lezing. De distributieve lezing werd vaker afgekeurd wanneer de participanten op het plaatje beiden intentioneel betrokken waren (figuur 1, 1a). Figuur 1 bevat twee afbeeldingen die zijn overgenomen uit het experiment, die de twee interpretaties van voorbeeld 15 weergeven. Afbeelding 1a correspondeert met de interpretatie in 15a, afbeelding 1b correspondeert met de interpretatie in 15b. Dit verschil in interpretatie, afhankelijk van de collectieve intentionaliteit die te zien is in de afbeelding, laat zien dat

pseudoreciproke predicaten op twee manieren geïnterpreteerd kunnen worden (Kruitwagen, Poortman & Winter, 2017).



*Figuur 1: afbeeldingen overgenomen uit Kruitwagen, Poortman & Winter, 2017.*

Er wordt met de uitkomst van dit experiment aangetoond dat beoordelingen van interpretatie van pseudoreciproke predicaten gemaakt worden op basis van typicaliteit, en niet op basis van logische noodzaak (Kruitwagen, Poortman & Winter, 2017). Dit wordt verder uitgewerkt in Winter (2016) door eenvoudige en pseudoreciproke predicaten unair en binair te parafaseren. Unair reciproke predicaten drukken Agensrollen uit in één argumentpositie (16), bij binair reciproke predicaten worden twee argumentposities gebruikt (17) (Winter, 2016).

(16) Jan en Marie kussen.

(17) Jan kust Marie.

De parafrazen (18 en 19) kunnen expliciet maken wat intuïtief het verschil was in de interpretaties van eenvoudige en pseudoreciproke predicaten: er is een verschil in logische symmetrie in unair-binair alternanties tussen de twee soorten predicaten. Pseudoreciproke predicaten laten niet altijd symmetrie zien wanneer de unaire structuur (18a)<sup>1</sup> binair geparafraseerd wordt (18b). Eenvoudig reciproke predicaten doen dit wel (19), hierop wordt na een uitwerking van pseudoreciproke predicaten teruggekomen (Winter, 2016).

(18a) Jan en Marie knuffelen.

(18b) Jan knuffelt Marie.

Het predicaat ‘knuffelen’ is pseudoreciprook: er is zowel een collectief-intentionele lezing als een distributieve lezing mogelijk. Dit uit zich binair-unair alternanties die logisch onafhankelijk van elkaar zijn: de unaire variant (18a) kan waar zijn zonder dat binaire variant (18b) dat is en vice versa. Van een distributieve lezing is sprake wanneer 18a waar is en 18b niet, of wanneer 18b waar is en 18a niet. Wanneer ‘Jan’ gezien wordt als persoon b in afbeelding 1b van figuur 1, correspondeert dit met een situatie waarin 18a waar is maar 18b niet. Wanneer ‘Jan’ gezien wordt als persoon a in afbeelding 1b van figuur 1, correspondeert dit met een situatie waarin 18a niet waar is maar 18b wel. Van een collectief-intentionele lezing waarbij de reciproke relatie wel symmetrisch is, is sprake wanneer 18a en 18b beide waar zijn (Figuur 1, 1a). Er is bij beide lezingen, de distributieve en de collectief-intentionele, sprake van een reciproke situatie, de relatie tussen de participanten is echter niet noodzakelijkerwijs symmetrisch. Dit laat zien dat lexicale reciprociteit niet noodzakelijkerwijs verbonden is aan logische symmetrie; dit is afhankelijk van het reciproke predicaat en de interpretatie daarvan. Bij eenvoudig reciproke predicaten is symmetrie in de relatie tussen participanten wel een vereiste: een eenvoudig reciprook predicaat is eenvoudig

---

<sup>1</sup> Voorbeeld 21 is hier ten behoeve van een overzichtelijke vergelijking herhaalt en is dus gelijk aan 24a.

reciproke dan en alleen dan als de relatie uitgedrukt door de unaire vorm (19a) ook geldt in beide richtingen in de binaire uitdrukking van het predicaat (19b en 19c) (Kruitwagen, Poortman & Winter, 2017; Winter, 2016).

(19 a) Jan en Marie werken samen.

(b) Marie werkt samen met Jan.

(c) Jan werkt samen met Marie.

De unaire uitdrukkingen van eenvoudig reciproke predicaten (19a) kunnen pragmatisch verschillen van de binaire uitdrukking hiervan (19b en 19c), maar zijn logisch equivalent (19a, 19b en 19c). Het is bij eenvoudig reciproke predicaten dus niet mogelijk dat de unaire constructie (19a) waar of onwaar is onafhankelijk van de binaire vorm van de uiting (19b en 19c). Enkel wanneer het unair reciproke predicaat waarheidsconditioneel symmetrisch is in binaire parafrase, is er sprake van een eenvoudige reciprociteitsalternantie tussen het collectief unaire predicaat en het binaire predicaat. Symmetrie, binariteit en reciprociteit kunnen dus niet aan elkaar gelijkgesteld worden, maar er is zeker een verband.

Er kan dus een tweedeling gemaakt worden in reciproke predicaten: een klasse predicaten die eenvoudig reciproke zijn en waarbij de relatie tussen participanten noodzakelijkerwijs symmetrisch is, waarbij er onambigu sprake is van een collectief-intentionele interpretatie, zoals 'samenwerken'. De predicaten uit de andere klasse zijn pseudoreciproke; er is sprake van een reciproke relatie die symmetrisch is bij een collectief-intentionele interpretatie, of niet symmetrisch bij een distributieve interpretatie, afhankelijk van de context van de relatie (Winter, 2016). Deze uitwerking van verschillende noties met betrekking tot reciprociteit zal gebruikt worden om de relaties in de beoogde constructie met *tussen* en de predicaten die hierin voorkomen te bestuderen.

## 2.2 Thematische rollen

De bestudering van de reciprociteit van de beoogde constructie geeft informatie over de relatie tussen de participanten, daarnaast is het ook van belang de relatie tussen de participanten en het event te bestuderen. De manier waarop *tussen* participanten aan het event verbindt, kan met behulp van thematische rollen en Neo-Davidsoniaanse eventsemantiek expliciet gemaakt worden en vergeleken worden met de manier waarop andere preposities dit doen.

Een verschil in aanduiding van thematische rollen in een zin door het voorkomen van verschillende preposities kan worden aangetoond met de definities van thematische rollen in Parsons (1995). Agens wordt gedefinieerd als een relatie waarvoor geldt 'e is door x' (originele formulering 'e is by x') waarin 'e' het event is en 'x' de entiteit in kwestie (20). Instrument wordt gedefinieerd als 'e is met x' (originele formulering 'e is with x') (21). Hierin wordt duidelijk dat een thematische relatie niet een eigenschap van een individu op zich is, maar de relatie tussen het event en het individu (Parsons, 1995). Er kan bij het toeschrijven van de Instrument rol een kanttekening geplaatst worden: wanneer er bij 'x' sprake is van 'levendheid' ('animacy') en 'e' een actie is die samen met 'x' wordt uitgevoerd, wordt gesproken van de comitatieve naamval. Deze naamval denoteert een situatie die waarin een event 'e' wordt uitgevoerd door 'y' in gezelschap van 'x' (22) (Fillmore, 1968; Walmsley, 1971). De twee participanten hebben hier dus niet geheel dezelfde rol: ondanks dat beiden betrokken zijn bij het event, is er een dominante participant en kan er dus niet gesproken worden van twee Agensrollen. Parsons (1995) bevat een analyse van verscheidene thematische rollen, maar voor vergelijking van *tussen* met andere preposities zijn enkel Agens en Instrument/Comitatief van belang in dit paper.

(20) Jan rent.

e is door Jan; Jan is de Agens van e  
e is rennen

(21) Jan eet met een vork.

e is door Jan; Jan is de Agens van e  
e is met een vork; een vork is het Instrument bij e  
e is eten

(22) Jan loopt met Marie.

e is door Jan; Jan is de Agens van e  
e is met Marie; Marie is de Comitatief van e  
e is lopen

Analyse van de thematische rollen maakt duidelijk welke rol participanten spelen bij het gedenoteerde event, maar dit is nog niet volledig expliciet over de relatie tussen deze participanten wanneer deze eenzelfde rol bij een event hebben (23a, 24a).

(23a) Jan en Marie lopen.

e is door Jan; Jan is de Agens van e  
e is door Marie; Marie is de Agens van e  
e is lopen

(24a) Jan en Marie kussen.

e is door Jan; Jan is de Agens van e  
e is door Marie; Marie is de Agens van e  
e is kussen

In de parafrase aan de hand van de gegeven definities voor thematische rollen is geen verschil te zien tussen de relatie tussen de participanten bij het predicaat 'lopen' en het predicaat 'kussen'. Dit verschil is wel van belang: 'kussen' is een lexicaal reciproom predicaat en denoteert dus een wederzijdse relatie tussen de participanten in voorbeeld 24, terwijl er in voorbeeld 23 enkel een event is dat door beide participanten wordt uitgevoerd, zonder dat er hierbij sprake is van een wederzijdse relatie. Om te representeren hoe een eventueel reciproke relatie standhoudt tussen de participanten van het event, kan de Neo-Davidsoniaanse eventsemantiek toegepast worden. Hierin zijn ook de thematische rollen van de zin bevat: via de thematische rol die correspondeert met de gebruikte prepositie wordt duidelijk gemaakt wat de relatie is tussen het event en haar participanten. Om vervolgens te specificeren wat de relatie is tussen participanten met dezelfde thematische rol kan gebruik gemaakt worden van onderscheidende operatoren. Een collectieve relatie wordt weergegeven met een plus-operator '+' (23b), eenzelfde rol bij een event waarin geen sprake is van collectieve intentionaliteit kan worden weergegeven door een conjunctieteken '&' (24b). In 23b en 24b zijn de uitingen in 23a en 24a, respectievelijk, weergegeven volgens de Neo-Davidsoniaanse eventsemantiek, waarin een verschil te zien is in de relatie tussen de participanten.

(23b) Ee [ lopen (e) & Agens (e, j & m) ]

j = Jan, m = Marie

(24b) Ee [ kussen (e) & Agens (e, j + m) ]

De uitwerking van thematische rollen en weergave van relaties tussen participanten met de dezelfde thematische rol bij eenzelfde event kunnen gebruikt worden bij vergelijking van verschillende preposities en de manier waarop zij participanten aan het event verbinden. Dit zal worden toegepast op *tussen* in sectie 4.3.



### 2.3 Restricties passieve constructies

Er zal in deze sectie kort worden ingegaan op de restricties die verbonden zijn aan het voorkomen van een predicaat in een passieve constructie, zodat deze eigenschappen van het predicaat geïsoleerd kunnen worden van de eigenschappen die verbonden zijn aan combinatie met *tussen*. De beoogde constructie staat in passieve vorm en komt zowel persoonlijk als onpersoonlijk voor. Dit hangt samen met het aantal argumenten dat het werkwoord bij zich draagt: intransitieve werkwoorden komen voor in de onpersoonlijke passief (25), transitieve werkwoorden komen voor in een persoonlijk passieve constructie (26) waarin het object van de actieve zin het subject van de passieve zin wordt (Abraham & Leiss, 2006).

(25) Er wordt gepraat.

(26) De strijd wordt uitgevochten.

In het algemeen kan worden gesteld dat de vereiste voor een predicaat om voor te komen in een passieve constructie is dat het een accusatieve argumentstructuur heeft, waarbij dus een extern argument aanwezig is. Dit heeft als gevolg dat het een atelisch event aanduidt waarbij een semantische Agensrol in de zin aanwezig is. Deze aspecten isoleert Primus (2011) van de argumentstructuur van een predicaat: de grammaticaliteit wordt volgens haar bepaald door de aanwezigheid van een semantische Agensrol en de ateliciteit van een predicaat, welke losstaan van de argumentstructuur van het predicaat. Dit betekent dat ook een onaccusatief zou kunnen voorkomen in een onpersoonlijk passief, zolang er sprake is van een Agens in het gedenoteerde atelische event (27a, 27b) (Primus, 2011).

(27a) \*Er wordt gekropen.

(27b) Er wordt op handen en voeten gekropen.

In het vereiste voor een Agensrol kan een driedeling worden aangebracht van factoren die van belang zijn in bepaling van grammaticaliteit van de onpersoonlijke passief. Het gaat hierbij om de interactie tussen wilskracht, waarnemingsvermogen (een cognitieve staat, emotie of perceptie) en een autonome, bovenal zelf-georganiseerde, vorm van beweging. Ook ateliciteit ziet Primus (2011) los van de argumentstructuur: uit context moet worden duidelijk gemaakt of het gaat om een generieke (28) of een iteratieve situatie (29). De context kan hiermee een verschuiving van lexicale teliciteit naar clausale ateliciteit teweegbrengen (Primus, 2011).

(28) \*Er wordt uitgeleden.

(29) Klemmen, te bevestigen onder elk soort schoen, om te voorkomen dat op ijs uitgeleden wordt.

(Voorbeeld overgenomen uit Primus (2011))

In toevoeging hierop is imperfect aspect een vereiste voor een predicaat in de onpersoonlijke passief. Bij imperfect aspect ligt de nadruk op het voorkomen van de gedenoteerde situatie, vaak als gewoonte of als event dat op een bepaald moment aan de gang is (30). De tegenhanger hiervan is het perfect aspect, waarbij de nadruk ligt op het feit dat het event compleet is (31a), deze kan niet voorkomen in een onpersoonlijke passief (31b) (Abraham & Leiss, 2006).

(30a) Jan loopt.

(30b) Er is gelopen.

(31a) Jan valt.

(31b) \*Er is gevallen.

Concluderend kan gesteld worden dat het bij passieven van belang is dat er een extern argument aanwezig waaraan de Agensrol rol kan worden toegewezen, waarbij het predicaat een atelisch event denoteert. Dit correspondeert grofweg met de klasse accusatieve werkwoorden, maar Primus (2011) beargumenteert dat de aspecten agentschap en teliciteit

onafhankelijk hiervan behandeld moeten worden, omdat zij contextafhankelijk zijn. Daarnaast is het voor het grammaticaal voorkomen van de onpersoonlijke passief een vereiste dat het werkwoord imperfect aspect heeft.

### 3. Dataverzameling en formulering targetconstructie

Om de in sectie 2 uitgewerkte theorie te kunnen toepassen op de rol van *tussen* in de beoogde constructie, is data verzameld uit het Corpus Hedendaags Nederlands (CHN). Om duidelijk te maken op basis waarvan uitingen uit het CHN zijn geselecteerd, zal hier een targetconstructie geformuleerd worden.

Het zinsdeel met *tussen* kan verschillende rollen in de zin hebben zoals te zien in voorbeelden 1 t/m 5 in sectie 1, in dit paper wordt gefocust op gevallen waarin *tussen* de actoren van de zin introduceert en waarbij de zin in passieve vorm staat, zoals in voorbeeld 5. Dit zijn dan ook de twee vereisten die gebruikt zijn bij dataselectie, die zich elk uitsplitsen in twee verschijningsvormen. De passieve constructie is persoonlijk (a t/m c) of onpersoonlijk (d) afhankelijk van de transitiviteit van het predicaat (zie sectie 2.3). Daarnaast kan uitdrukking van actoren ofwel via betrekking op het nomen (a en b), ofwel via betrekking op het werkwoord van de zin (b, c, d). De variabele voorkomens van de passief en het zinsdeel waarop *tussen* betrekking heeft vertonen samenhang: *tussen* kan enkel betrekking hebben op het nomen wanneer er sprake is van een transitief werkwoord, bij intransitieve werkwoorden is er namelijk geen nomen waarop *tussen* betrekking zou kunnen hebben. Dit resulteert logischerwijs in vier categorieën a t/m d waarin de targetconstructie kan worden ingedeeld, in x.i wordt een voorbeeld bij iedere constructie gegeven.

- a. *Tussen* heeft betrekking op het nomen, gecombineerd met een transitief werkwoord.
  - i. Overleg wordt gepleegd tussen werkgevers, werknemers en vakbonden.
- b. *Tussen* heeft betrekking op zowel het nomen als het werkwoord, gecombineerd met een transitief werkwoord.
  - i. De halve finale wordt betwist tussen twee Argentijnen.
- c. *Tussen* heeft betrekking op het werkwoord, gecombineerd een transitief werkwoord.
  - i. De oprichting werd vorig jaar afgesproken tussen de Vlaamse regering en sociale partners.
- d. *Tussen* heeft betrekking op het werkwoord, gecombineerd met een intransitief werkwoord.
  - i. Er wordt geruzied tussen regeringen.

Uitingen van de targetconstructie zijn verzameld uit het Corpus Hedendaags Nederlands (CHN), de data en gebruikte zoektermen hiervan zijn te vinden in appendix A. De beschrijving van de targetconstructie is gebruikt ter selectie van de uitingen: de zin moet in passieve vorm staan en het zinsdeel met *tussen* moet de actoren van het event bevatten.

Verdere referentie naar 'de data' verwijst naar de op deze wijze verkregen data.

De verzamelde data uit het CHN bevat enkel gedane, en dus grammaticale uitingen: er is enkel positieve en geen negatieve data. Op basis van positieve data kunnen enkel conclusies getrokken worden over een overlap tussen een bepaalde eigenschap (zoals reciprociteit) en voorkomens van deze eigenschap bij de targetconstructie, maar er kan niet geconstateerd worden of deze eigenschap een vereiste is voor het grammaticaal voorkomen van de beoogde constructie. Dit onderzoek zal daarom gefocust zijn op analyse van de eigenschappen van de

targetconstructie, er zullen geen sluitende conclusies getrokken kunnen worden over alle semantische restricties die van toepassing zijn op het voorkomen van een predicaat in de targetconstructie. Wel zullen een aantal interessante gevallen worden uitgelicht: ongrammaticale constructies en onverwacht grammaticale constructies, die nader bestudeerd kunnen worden. Daarnaast bevat de gebruikte data niet alle grammaticale voorkomens van de targetconstructie, enkel de voorkomens hiervan in het CHN. Dit betekent dat het mogelijk is dat er aanvullende eigenschappen van de targetconstructie zijn, die niet gevonden zijn in de gebruikte data, maar wel te vinden zijn in andere data.

## 4. Data-analyse

### 4.1 Onderliggend subject

In sectie 3 is geformuleerd dat een van de vereisten van de targetconstructie is dat de actoren van het event uitgedrukt in de PP met *tussen*. Het gevolg hiervan is dat het zinsdeel met *tussen* het onderliggend subject van de zin bevat: de actoren worden niet uitgedrukt op de specificer positie zoals in actieve zinnen, maar in de PP met *tussen*. Dit kan worden duidelijk gemaakt door een aantal instanties van de beoogde constructies met *tussen* (32a t/m 35a) te parafraseren in actieve vorm (32b t/m 35b): in alle actieve parafrasen blijkt dat de participanten genoemd in het zinsdeel met *tussen* het subject van de zin zijn.

(32a) Er wordt strijd geleverd tussen soldaten en rebellen.

(32b) Soldaten en rebellen leveren strijd.

(33a) De halve finale wordt betwist tussen twee Argentijnen.

(33b) Twee Argentijnen betwisten de halve finale.

(34a) De kwestie is uitvoerig besproken tussen de minister en de SPB.

(34b) De minister en de SPB hebben deze kwestie uitvoerig besproken.

(35a) Er wordt onderhandeld tussen de advocaten en de verzekeraars.

(35b) Advocaten en verzekeraars onderhandelen.

Belangrijk is om een scheiding te maken tussen eigenschappen die een logisch gevolg zijn van de selectie van de constructies uit het CHN (sectie 3) en eigenschappen van de constructie zelf. Het feit dat het zinsdeel met *tussen* het onderliggend subject van de zin bevat, is het gevolg van de selectie. In de verdere data-analyse zal enkel worden ingegaan op eigenschappen van de constructie zelf.

### 4.2 Reciprociteit

#### 4.2.1. Eenvoudige en pseudoreciproke predicaten

Aan de hand van de uitingen van de targetconstructie gevonden in het CHN kan bekeken worden of er in de targetconstructie sprake is van een reciproke relatie tussen de participanten. De voorbeelden gegeven in (36) t/m (39) uit de data zijn hierin duidelijk: de genoemde participanten in het zinsdeel met *tussen* hebben een relatie met elkaar die gelijk is van de ene participant naar de andere.

(36) Er werd levendig gebeld tussen kopstuk A en kopstuk B.<sup>2</sup>

*Kopstuk A belt met kopstuk B en kopstuk B belt met kopstuk A.*

(37) Er wordt gepraat tussen ouders en kinderen.

*Ouders praten met kinderen en kinderen praten met ouders.*

---

<sup>2</sup> Opmerking: de origineel in het CHN gevonden zin luidt 'Er werd levendig gebeld tussen de kopstukken'. Ten behoeven van hierna volgende parafrasen is 'de kopstukken' veranderd in 'kopstuk A en kopstuk B'.

(38) De kwestie is uitvoerig besproken tussen de minister en de SPB.

*De minister bespreekt de kwestie met de SPB en de SPB bespreekt de kwestie met de minister.*

(39) Er wordt onderhandeld tussen de advocaten en de verzekeraars.

*Advocaten onderhandelen met verzekeraars en verzekeraars onderhandelen met advocaten.*

Bij alle vier de uitingen (36 t/m 39) lijkt er een collectief-intentionele relatie te zijn tussen de participanten gespecificeerd in het zinsdeel met *tussen*, te zien aan de cursieve parafrasen die de wederzijdse relatie expliciet maken. Deze parafrase is mogelijk bij alle uitingen van de targetconstructie, dus kan worden gesteld dat er in alle zinnen een reciproke relatie tussen participanten is. Er moet hierbij gekeken worden wat de bron van de grammaticaliteit in deze zinnen is. De bron kan ofwel gevonden worden in de predicaten waarmee *tussen* combineert, wanneer deze reciprook van aard zijn, ofwel in de combinatie van een predicat met *tussen*. In de data is te zien dat alle predicaten in de data reciprook van aard zijn: de predicaten leveren dus een bijdrage aan de reciprociteit in de zin. De vraag die hierbij is of *tussen* hierbij een beïnvloedende rol heeft, of dat de bron van de reciprociteit enkel gevonden kan worden in de predicaten waarmee *tussen* combineert. Om dit na te gaan moet ten eerste geconstateerd worden of *tussen* in de data enkel combineert met eenvoudig reciproke predicaten, of ook met pseudoreciproke predicaten. Wanneer *tussen* enkel combineert met eenvoudig reciproke predicaten is de collectief-intentionele lezing terug te leiden tot het predicat op zich, wanneer *tussen* ook combineert met pseudoreciproke predicaten kan gesteld worden dat *tussen* een beïnvloedende rol heeft in collectief-intentionele lezing van de uitingen in de data. Dit kan worden afgeleid uit voorbeelden 36 t/m 39: 36 en 37 bevatten pseudoreciproke predicaten, 38 en 39 bevatten eenvoudig reciproke predicaten. Dit zal worden aangetoond door de predicaten 'bellen', 'praten', 'bespreken' en 'onderhandelen' zonder combinatie met *tussen* te plaatsen in een unaire (40a t/m 43a, respectievelijk) en binaire constructie (40b t/m 43b), en de collectieve intentionaliteit en symmetrie hiervan te analyseren.

(40a) Kopstuk A en kopstuk B bellen.

(40b) Kopstuk A belt met/naar kopstuk B.

Kopstuk B belt met/naar kopstuk A.

(41a) Ouders en kinderen praten.

(41b) Ouders praten met/tegen kinderen.

Kinderen praten met/tegen ouders.

(42a) De minister en de SPB bespreken de kwestie uitvoerig.

(42b) De minister bespreekt de kwestie uitvoerig met de SPB.

De SPB bespreekt de kwestie uitvoerig met de minister.

(43a) Advocaten en verzekeraars onderhandelen.

(43b) Advocaten onderhandelen met verzekeraars.

Verzekeraars onderhandelen met advocaten.

In 40b en 41b is te zien dat de collectief-intentionele interpretatie van het predicat afhankelijk is van het voorzetsel waarmee het gecombineerd wordt: wanneer *met* gebruikt wordt is er sprake van een collectief-intentionele lezing, wanneer *naar* of *tegen* gebruikt worden is deze er niet en er is sprake van een distributieve lezing. Dit heeft tot gevolg dat de binaire constructies van deze predicaten niet per definitie logisch symmetrisch zijn met de unaire constructie: het zijn pseudoreciproke predicaten (zie sectie 2.1.3.). Afhankelijk van de context worden deze predicaten distributief of collectief-intentioneel geïnterpreteerd. Bij 42 en 43 is dit niet het geval: de predicaten zijn eenvoudig reciprook en dus zijn 42a en 42b

logisch equivalent, net als 43a en 43b. *Tussen* kan dus zowel met eenvoudig reciproke predicaten als met pseudoreciproke predicaten combineren. De uitingen in de data bevatten alle ofwel een pseudoreciprook predicaat, ofwel een eenvoudig reciprook predicaat. De collectieve intentionaliteit in de uitingen gevonden aan de hand van de targetconstructie is dus niet enkel het gevolg van het predicaat waarmee *tussen* combineert, *tussen* heeft zelf ook een beïnvloedende rol door de collectief-intentionele lezing van pseudoreciproke predicaten te selecteren. Wel verschaffen de predicaten waarmee *tussen* combineert zelf een optie voor een collectief-intentionele interpretatie: deze is van nature mogelijk bij zowel eenvoudige als pseudoreciproke predicaten. De collectief-intentionele optie wordt uitgelicht door combinatie met *tussen*: er kan gesteld worden dat *tussen* de collectieve intentionaliteit van pseudoreciproke predicaten selecteert en die van eenvoudig reciproke predicaten behoudt. Voorbeeld 44 bevat eenvoudig reciprook predicaat ‘onderhandelen’, 44a laat zien dat dit predicaat ook zonder *tussen* enkel collectief-intentioneel geïnterpreteerd kan worden, deze interpretatie blijft behouden bij combinatie met *tussen* (44b). Het is mogelijk dat *tussen* gezien kan worden als versterking van de collectieve intentionaliteit van eenvoudig reciproke predicaten, de uiting met *tussen* (44b) zou dan een sterker soort reciprociteit bevatten dan de uiting zonder *tussen* (44a). De vraag of *tussen* gecombineerd met eenvoudig reciproke predicaten (44b) een betekenisverschil oplevert in vergelijking tot uitingen met dit predicaat zonder *tussen* (44a), blijft voor nu onbeantwoord; hiervoor is onderzoek naar sterkte van collectief-intentionele interpretaties in vergelijking tot een specifieke zinsconstructie nodig. De rol van *tussen* bij pseudoreciproke predicaten is duidelijk: voorbeeld 45a laat zien dat de uiting zonder combinatie met *tussen* ambigu is: deze kan zowel distributief als collectief-intentioneel geïnterpreteerd worden. In combinatie met *tussen* is deze ambiguïteit er niet: het pseudoreciproke predicaat kan enkel collectief-intentioneel geïnterpreteerd worden als gevolg van combinatie met *tussen*, de distributieve interpretatie is niet meer mogelijk (45b).

(44a) Jan en Marie onderhandelen.

*de relatie tussen Jan en Marie is symmetrisch: collectief-intentioneel*

(44b) Er wordt onderhandeld tussen Jan en Marie.

*de relatie tussen Jan en Marie is symmetrisch: collectief-intentioneel*

(45a) Jan en Marie praten.

*de relatie tussen Jan en Marie is niet noodzakelijk symmetrisch: deze kan distributief of collectief-intentioneel zijn*

(45b) Er wordt gepraat tussen Jan en Marie.

*de relatie tussen Jan en Marie is symmetrisch: collectief-intentioneel*

Uit deze analyse kunnen twee eigenschappen van *tussen* worden vastgesteld. Ten eerste is er een overlap tussen reciproke predicaten en predicaten waarmee *tussen* combineert: de predicaten gevonden in de data zijn allen ofwel eenvoudig, ofwel pseudoreciprook. Ten tweede is duidelijk geworden dat *tussen* de collectief-intentionele interpretatie bij pseudoreciproke predicaten selecteert en de distributieve interpretatie afschrijft. De rol van *tussen* bij eenvoudig reciproke predicaten is nog niet volledig duidelijk, omdat deze predicaten van nature al onambigu collectief-intentioneel geïnterpreteerd worden. Mogelijk zorgt *tussen* voor een versterking van deze interpretatie, maar dit kan op basis van deze data niet worden vastgesteld.

#### 4.2.2. Analyse reciproke predicaten in categorieën van de targetconstructie

Er is vastgesteld dat *tussen* zorgt voor een collectief-intentionele lezing bij reciproke predicaten en dat alle predicaten in de data reciprook zijn. In deze sectie zal de reciprociteit in

verschillende instanties van de categorieën van de targetconstructie kort geanalyseerd worden. De lexicaal reciproke predicaten in de data zijn lexicaal reciproke nomen en lexicaal reciproke werkwoorden, het reciproke predicat is het zinsdeel waarop *tussen* betrekking heeft. In de targetconstructie is de data onderverdeeld in vier categorieën, onder andere afhankelijk van het zinsdeel waarop *tussen* betrekking heeft. De voorbeelden die daarbij genoemd zullen hier herhaald worden (46 t/m 49; herhaling van a.i t/m d.i), zodat op hun reciprociteit gereflecteerd kan worden.

(46) Overleg wordt gepleegd tussen werkgevers, werknemers en vakbonden.

(47) De halve finale wordt betwist tussen twee Argentijnen.

(48) De oprichting werd vorig jaar afgesproken tussen de Vlaamse regering en sociale partners.

(49) Er wordt geruzied tussen regeringen.

In de uiting in 46 is te zien dat reciprociteit is bevat in het nomen ‘overleg’, het zinsdeel met *tussen* heeft betrekking op dit nomen. Dit is gecombineerd met een zogeheten ‘light verb’, een licht werkwoord. Dit zijn werkwoorden die voorkomen ten behoeven van de grammaticaliteit van een zin waarin het nomen centraal staat. Deze werkwoorden zijn semantisch niet leeg, zo is er een duidelijk onderscheid tussen lichte werkwoorden ‘plegen’ en ‘vormen’, maar hebben wel een minder sterke semantische notie dan niet-lichte werkwoorden (Butt, 2010). Van deze instantie van de targetconstructie (a) zijn 35 gevallen gevonden.

In uiting (47) kan zowel het nomen als het werkwoord gezien wordt als lexicaal reciprook: zowel ‘finale’ als ‘betwisten’ bevat een aspect van reciprociteit. Hierbij kan het zinsdeel met *tussen* betrekking hebben op zowel het nomen als het werkwoord. Van deze instantie van de targetconstructie (b) zijn 6 gevallen gevonden.

In uiting (48) is het werkwoord de bron van de reciprociteit; ‘afspreken’ is het lexicaal reciproke predicat. Het zinsdeel met *tussen* heeft hier betrekking op het werkwoord, niet op het nomen. Het nomen speelt in dit geval duidelijk geen rol in de reciprociteit van de situatie; ‘oprichting’ heeft geen reciprook aspect in zich. Van deze instantie van de targetconstructie (c) zijn 10 gevallen gevonden.

In uiting (49) is ook het werkwoord het lexicale reciprook in de uiting, het verschil met (38) is dat er hier sprake is van een intransitief werkwoord, waardoor de passief onpersoonlijk is. Van deze instantie van de targetconstructie (d) zijn 18 gevallen gevonden.

Uit deze analyse blijkt dat *tussen* betrekking heeft op het reciproke predicat in de zin, dit predicat komt voor als nomen en/of als werkwoord.

#### 4.2.3. Grammaticale of lexicale reciprociteit

De relatie tussen het predicat en *tussen* moet nog verder worden uitgewerkt om te onderzoeken of *tussen* gezien kan worden als grammaticaal reciprook element. De twee eigenschappen van grammaticaal reciproken zoals uitgewerkt in sectie 2.1.2., zullen onderzocht worden: de reciproke relatie moet terug te leiden zijn tot een morfeem dat de reciprociteit uitdrukt en dit element moet kunnen combineren met zowel reciproke als niet-reciproke predicaten.

Het is duidelijk geworden dat *tussen* in de data gecombineerd is met eenvoudig en pseudoreciproke predicaten, maar dit zijn predicaten die al een notie van reciprociteit in zich dragen. Dit is al een sterke indicatie van de mogelijkheid dat enige vorm van reciprociteit een vereiste voor de combinatie met *tussen* in de targetconstructie. Dit kan worden bevestigd door *tussen* te combineren met niet-reciproke predicaten (50 en 51) en de grammaticaliteit hiervan te beoordelen.

(50) Kennis is verschaft (\*? tussen Jan en Marie).

*bij toevoeging van het zinsdeel met 'tussen' zou deze zin betekenen dat Jan en Marie collectief en intentioneel betrokken zijn in het event 'kennis verschaffen'.*

(51) \*? Er wordt gevallen (\*tussen Jan en Marie).

*bij toevoeging van het zinsdeel met 'tussen' zou deze zin betekenen dat Jan en Marie collectief en intentioneel betrokken zijn in het event 'kennis vallen'.*

(52) \*? Er wordt gebotst (\*tussen Jan en Marie).

Hier is te zien dat uiting 50 waarin *tussen* gecombineerd wordt met een niet-reciprook, ongrammaticaal is. Het is duidelijk dat dit niet het gevolg is van het feit dat het hier een passieve constructie betreft: de uiting is wel grammaticaal wanneer het zinsdeel met *tussen* niet wordt toegevoegd. Dit is niet het geval bij uiting 51 en 52: de oorzaak van de ongrammaticaliteit ligt in het voorkomen van de specifieke predicaten in een passieve constructie, de oorzaak ligt niet in de combinatie met *tussen*. Predicaten 'vallen' en 'botsen' zijn ongrammaticaal in een passieve constructie omdat het predicaten zijn met perfect aspect en dus niet kunnen voorkomen in een onpersoonlijke passief<sup>3</sup>. Dit is onafhankelijk van de reciprociteit van het predicat, 'vallen' is namelijk geen reciprook predicat en 'botsen' is dat wel. Hieruit kan geconcludeerd worden dat een deel van de ongrammaticaliteit van reciproke predicaten in combinatie met *tussen* veroorzaakt wordt door de semantische restricties die van toepassing zijn op passieve constructies, zoals uitgewerkt in sectie 2.3. De predicaten waarmee *tussen* grammaticaal kan combineren moeten dus in ieder geval een extern argument hebben en wanneer er sprake is van een onpersoonlijke passief, imperfect aspect. Afgezien van deze vereisten moet bekeken worden of een vorm van reciprociteit in het predicat een vereiste is voor het grammaticaal voorkomen van de beoogde constructie met *tussen*. De toevoeging van *tussen* kan mogelijk als bron van de ongrammaticaliteit gezien worden, wanneer er aan de semantische vereisten van de passief voldaan is, maar de zin toch ongrammaticaal is.<sup>4</sup> Dit is het geval bij voorbeeld 50: de passieve constructie lijkt ongrammaticaal te zijn door toevoeging van *tussen*. De verklaring voor de ongrammaticaliteit door toevoeging van *tussen* kan mogelijk gevonden worden in de reciprociteit van het zinsdeel waarop *tussen* betrekking heeft: 'verschaffen' is namelijk geen lexicaal reciprook predicat. Dit wordt verder duidelijk wanneer (50) wordt veranderd naar een zin waarmee het een minimaal paar vormt, waarin wel sprake is van een lexicaal reciprook predicat (53), dan is de uiting namelijk wel grammaticaal.

(53) Kennis wordt uitgewisseld tussen Jan en Marie.

Er kan hieruit mogelijk worden geconcludeerd dat *tussen* enkel kan combineren met lexicaal reciproke predicaten, die ofwel eenvoudig ofwel pseudoreciprook zijn. Hierover kan echter geen sluitend oordeel gevormd worden, omdat er mogelijk uit data waarin de grammaticaliteit

---

<sup>3</sup> Werkwoorden met een perfect aspect, zoals 'botsen' en 'vallen' kunnen wel grammaticaal voorkomen in een passieve constructie wanneer de context duidelijk maakt dat het gaat om een iteratieve situatie. Deze context is in voorbeelden 21 en 22 niet gegeven om het effect van werkwoorden met perfect aspect in passieve constructies te isoleren, dus is de uiting ongrammaticaal. Het is mogelijk dat een reciprook werkwoord als 'botsen' wel grammaticaal is in combinatie met *tussen* wanneer er sprake is van een iteratieve context.

<sup>4</sup> Belangrijk om op te merken is dat deels sprake is van overlap: voor het voorkomen van de passief is het nodig dat er een participant met een agensrol is met wilskracht, waarnemingsvermogen en een vorm van autonome beweging, wat overeenkomt met het intentionele deel van de vereiste collectieve intentionaliteit voor de targetconstructie. De aanwezigheid van intentionaliteit wordt al gegarandeerd door het voorkomen van de passieve constructie, dit geldt echter niet voor het collectieve aspect van het predicat. Daarom kan toch gesteld worden dat *tussen* de bron is voor het vereiste van collectieve-intentionaliteit in de betekenis van het predicat.

van de targetconstructie getest wordt in combinatie met verschillende predicaten, blijkt dat deze voorkomens toch als grammaticaal worden beschouwd.

Een van de eigenschappen van grammaticaal reciproken is dat zij kunnen combineren met alle predicaten, *tussen* lijkt dit niet te kunnen en combineert in de data enkel met reciproke predicaten. *Tussen* heeft wel de andere eigenschap van grammaticaal reciproken: de reciprociteit is herleidbaar tot een grammaticale markerings; *tussen* is namelijk in de targetconstructie het reciproke morfeem. Deze reciprociteit in *tussen* kan echter niet geïsoleerd worden, omdat het enkel voorkomt in combinatie met predicaten die van nature al reciprook zijn. Hiermee kan, op basis van de data die hier beschikbaar is, de mogelijkheid dat *tussen* een grammaticaal reciprook is worden uitgesloten.

#### 4.2.4. Niet-lexicaal reciproke predicaten in de data

In bovenstaande analyse is aangetoond dat *tussen* enkel combineert met lexicaal reciproken. Over het algemeen is dit het geval en ten behoeven van een overzichtelijke analyse zijn tegensprekende voorbeelden niet in behandeling genomen in voorgaande secties. In de data zijn echter een aantal zinnen die voldoen aan de targetconstructie gevonden die reciprook lijken te zijn gevonden, waarbij de reciprociteit niet direct kan worden teruggeleid tot een specifiek element in de zin (54a t/m 59a).

- (54) (a) De kanselierscampagne die wordt gevoerd tussen Yves Leterme (CD&V) en Guy Verhofstadt (VLD).
- (b) Yves Leterme (CD&V) en Guy Verhofstadt (VLD) voeren campagne tegen elkaar.
- (55) (a) ...dat er vrede is gesloten tussen de strijdende partijen.
- (b) De strijdende partijen sloten vrede met elkaar.
- (56) (a) Een knappe aanval die werd opgezet tussen Luciano Narsingh en Van Persie...
- (b) Luciano Narsingh en Van Persie zetten een knappe aanval op met elkaar.
- (57) (a) Deze traditie is overgedragen tussen generaties.
- (b) Generaties dragen deze traditie over op elkaar.
- (58) (a) Een vredespijp wordt gerookt tussen de steden van de regio.
- (b) De steden van de regio roken een vredespijp met elkaar.
- (59) (a) Er wordt geschaakt tussen machtige staten.
- (b) Machtige staten schaken met/tegen elkaar.

In deze zes uitingen 54a t/m 59a kan niet direct een reciprook aspect gevonden worden in het werkwoord of het nomen terwijl de zin als geheel wel reciprook lijkt te zijn. Dit is te zien aan de parafrasen van 54a t/m 59a met *elkaar*, te vinden in in 54b t/m 59b: de a-zin lijkt hetzelfde te betekenen als de bijbehorende b-zin. Van de b-zinnen kan met zekerheid gesteld worden dat deze reciprook zijn, omdat het reciproke anafoor *elkaar* hierin gebruikt is. Omdat de a-zinnen hetzelfde lijken te betekenen, kan geconcludeerd worden dat ook deze reciprook zijn. Interessant om op te merken hierbij zijn de verschillende preposities die gebruikt worden in combinatie met *elkaar* om de betekenis van de a-zin over te brengen. Hierin is te zien dat *tussen* zowel een samenwerkingsverband kan uitdrukken; parafrase met *met* (55b, 56b, 57b en 58b), als een tegenstanderverband; parafrase met *tegen* (54b, 59b). Voorbeeld 57a is hierin weer anders, omdat de overdracht technisch gezien niet geheel wederzijds is, maar hier toch sprake is van een reciproke situatie zoals te zien aan de parafrase in 57b. Er zal in dit paper niet verder worden ingegaan op verschillende betekenissen van *tussen* afhankelijk van het predicaat waarmee het combineert. In deze sectie zal de reciprociteit van de predicaten in 54



t/m 59 verder worden bestudeerd.

Er is een aantal mogelijk verklaringen te geven voor een combinatie van *tussen* met deze predicaten in de targetconstructie, maar over geen van deze kan in dit paper uitsluitend gegeven worden. Zoals aangegeven in sectie 3, is buiten de verzamelde data uit het CHN nog meer positieve data te vinden, bijvoorbeeld in andere corpora. Deze data moet geanalyseerd worden om meer inzicht te krijgen in het soort predicaten waarmee *tussen* combineert.

Een aantal verklaringen voor het voorkomen van de predicaten in 54 t/m 59 in de targetconstructie zal hier kort worden uitgelicht. Het is mogelijk om op basis van voorbeelden 54 t/m 59 de restrictie van reciprociteit in het predicaat waarmee *tussen* combineert, te verwerpen. Dit lijkt echter niet de juiste conclusie, gezien het feit dat er slechts zes gevallen van de 79 gevonden uitingen geen lexicaal reciprook lijken te bevatten. Een andere mogelijkheid is dat deze uitingen compositioneel geen reciprociteit bevatten, maar idiomatisch door combinatie van zinsdelen wel een collectief-intentionele lezing hebben. Dit is mogelijk in uitingen 54 t/m 58, waar de combinatie van het nomen en het werkwoord een idiomatisch reciproke constructie zouden kunnen vormen. Bij de uiting in 59 is dat echter lastiger, gezien het feit dat ‘schaken’ het enige semantisch-inhoudelijke element in de zin is buiten het zinsdeel met *tussen* en dus geen idioom kan vormen met andere zinsdelen. Een andere mogelijkheid is dat de predicaten in 54 t/m 59 wel degelijk potentieel een collectief-intentionele lezing hebben, maar dat deze minder prototypisch is en daarom ten onrechte als afwezig wordt beschouwd. Bij de reciproke predicaten waarmee *tussen* combineert horen ook predicaten die niet direct geassocieerd worden met een collectief-intentionele interpretatie, maar waarbij deze wel voorstelbaar is. Het is hierbij mogelijk een combinatie te zien tussen het idiomatische gebruik van de combinatie van het werkwoord en het nomen en een mogelijk collectief-intentionele lezing. In (56) bijvoorbeeld zijn het werkwoord ‘opzetten’ en het nomen ‘aanval’ niet onmogelijk collectief-intentioneel te interpreteren, maar de idiomatische combinatie van de twee versterkt de collectief-intentionele lezing. In deze verklaring blijft reciprociteit een vereiste voor combinatie met *tussen*, maar is het van belang dit te zien op een graduele schaal. Verdere bestudering van deze en andere predicaten waarmee *tussen* combineert in de beoogde constructie uit andere data is nodig om een conclusie te kunnen trekken over de restricties die gelden op de predicaten waarmee *tussen* combineert.

#### 4.2.5. Lexicaal reciproke predicaten waarmee *tussen* niet combineert

Er is vastgesteld dat *tussen* combineert met lexicaal reciproke predicaten en dat deze combinatie zorgt voor een collectief-intentionele interpretatie van de relatie tussen participanten. Wat echter nog niet besproken is, is dat *tussen* weliswaar *enkel* combineert met lexicaal reciproke predicaten, maar niet met *alle* lexicaal reciproke predicaten. Een deel van de ongrammaticale voorkomens van lexicaal reciproke predicaten in combinatie met *tussen* is te verklaren door de semantische restricties als gevolg van de passieve constructie (sectie 2.3 en 4.2.3). Er is echter een aantal pseudoreciproke predicaten waarbij de targetconstructie met *tussen* niet grammaticaal is, waarbij de ongrammaticaliteit niet kan worden teruggeleid tot het feit dat er sprake is van een passieve vorm (60 en 61).

(60) Er wordt gekust (\*? tussen Jan en Marie).

(61) Er wordt geknuffeld (\*? tussen Jan en Marie).

Bij deze predicaten is de passieve constructie niet de oorzaak van de ongrammaticaliteit: voorbeeld 60 en 61 bevatten predicaten met een imperfect aspect, waarbij er sprake is van een atelisch event met een extern argument met een Agensrol. Uitingen 60 en 61 zijn wel grammaticaal wanneer het zinsdeel met *tussen* wordt weggelaten, waaruit lijkt te blijken dat

de combinatie van het predicaat met *tussen* zorgt voor een ongrammaticale constructie. Uitingen 60 en 61 vallen binnen de targetconstructie: de actoren van het event worden uitgedrukt in het zinsdeel met *tussen* en dat er sprake is van een passieve constructie. De oorzaak van de ongrammaticaliteit van zinnen als 60 en 61 zal dus gezocht moeten worden buiten de semantische restricties van de passief, de selectiecriteria van de targetconstructie en buiten de noodzaak voor een potentiële collectief-intentionele lezing van het predicaat. Zoals uitgelegd in sectie 3, kunnen in dit paper enkel conclusies worden getrokken op basis van positieve data en dus kan de distributie van de lexicaal reciproke predicaten die niet grammaticaal met *tussen* combineren in de targetconstructie, niet volledig verklaard worden. Voor nu is het van belang te weten dat er aanvullende restricties van toepassing zijn op predicaten voor combinatie met *tussen* in de beoogde constructie, die nader uitgewerkt zullen moeten worden aan de hand van aanvullend onderzoek.

### 4.3 Thematische rollen

#### 4.3.1. *Tussen* in vergelijking tot andere preposities

*Tussen* heeft een bijzondere rol vergeleken met alternanties van uitingen van de targetconstructie met andere preposities: het verbindt de participanten aan het event waarbij deze de thematische Agensrol toegewezen krijgen en het zorgt voor een collectief-intentionele interpretatie (62). Prepositie *door* specificeert de participanten van een event en kent hun de Agensrol toe (63), maar specificeert geen reciproke relatie, hetzelfde geldt voor de alternantie in actieve vorm zonder prepositie (64). *Met* lijkt een reciprook aspect toe te voegen aan de situatie, maar de participant die door *met* geïntroduceerd wordt heeft geen Agensrol (65). In (65) wordt de Agensrol namelijk toegekend aan 'Jan', het zinsdeel met *met* specificeert de thematische rol 'instrument', of comitatief: zie latere uitwerking hiervan. Daarnaast beperkt de manifestatie van *met* zich niet tot lexicaal reciproke predicaten (66), zoals *tussen* wel doet.

(62) Er wordt gepraat tussen Jan en Marie.

(63) Er wordt gepraat door Jan en Marie.

(64) Jan en Marie praten.

(65) Jan praat met Marie.

(66) Jan rent met Marie.

In bovenstaande beschrijving is te zien dat de parafraze van voorbeeld 62 met *door* (63), de actieve parafraze (64) en met *met* (65) verschillen van de uiting met *tussen* (62), ofwel op het gebied van reciprociteit, ofwel met betrekking tot toekenning van de thematische Agensrol.

#### 4.3.2. Onderscheid gebaseerd op thematische rollen

Dit verschil in thematische rollen kan worden aangetoond met de definities van thematische rollen in Parsons (1995) zoals uitgewerkt in sectie 2.2. De relatie tussen het event en haar participanten is afhankelijk van de specifieke vorm waarin de zin staat en wordt beïnvloed door de preposities die gebruikt worden in de zin, dit is te zien wanneer (62) t/m (65) geanalyseerd worden volgens de gegeven definities van de relevante thematische rollen (62a t/m 65a).

(62a) e is door Jan; Jan is Agens van e  
e is door Marie; Marie is Agens van e  
e is praten

(63a) e is door Jan; Jan is de Agens van e  
e is praten  
e is door Marie; Marie is de Agens van e'

- e' is praten  
 e is mogelijk gelijk aan e' maar niet noodzakelijk
- (64a) e is door Jan; Jan is de Agens van e  
 e is praten  
 e is door Marie; Marie is de Agens van e'  
 e' is praten  
 e is mogelijk gelijk aan e' maar niet noodzakelijk
- (65a) e is door Jan; Jan is de Agens van e  
 e is met Marie; Marie is Comitatief bij e  
 e is praten

De verschillen tussen 62a t/m 65a liggen in of Jan en Marie noodzakelijk betrokken zijn bij hetzelfde event (62a, 65a) of mogelijk bij twee verschillende events (63a, 64a), en of zij dezelfde thematische rol hebben (62a t/m 64a), of een andere (65a). Deze analyse geeft duidelijk het onderscheid weer tussen de verschillende alternanties, dat intuïtief al duidelijk was maar nu formeel kan worden weergegeven. Deze weergave laat het verschil in thematische rollen en events, maar de reciprociteit wordt niet expliciet gemaakt. Wel kan worden afgeleid uit het feit dat de entiteiten in 62a agens zijn van hetzelfde event worden afgeleid dat er hier een collectieve in plaats van een distributieve lezing is.

#### 4.3.3. Onderscheid weergegeven volgens de Neo-Davidsoniaanse eventsemantiek

Zoals uitgewerkt in sectie 2.2, kan collectiviteit expliciet gemaakt worden in een Neo-Davidsoniaanse event-semantische analyse. Wanneer *tussen* gebruikt wordt volgens de targetconstructie is er sprake van een collectieve relatie (62a). Deze collectieve relatie is mogelijk bij 63a en 64a, maar hierbij is ook een distributieve lezing mogelijk. Bij (65a) is de collectief-intentionele relatie er niet, aangezien beide participanten een andere thematische rol, dus een andere relatie tot het event hebben. De weergave in 67 is onambigu een representatie van 62 en ambigu een representatie van 63 en 64. Voorbeelden 63 en 64 kunnen worden weergegeven als in de representatie in 68.

(67) Ee [ praten(e) & Agens (e, j + m) ]

j = Jan, m = Marie

(68) Ee [ praten(e) & Agens (e, j & m) ]

In 67 wordt duidelijk gemaakt dat er sprake is van een enkel event, waarbij a en b collectief actoren zijn, weergegeven met het gebruik van het plus-teken als operator. In 68 wordt duidelijk dat het event door beide actoren wordt uitgevoerd, maar er is hierbij niet noodzakelijk sprake van een reciproke relatie, dit wordt weergegeven met het conjunctieteken.

## 5. Conclusie

Er is gekeken naar uitingen die in passieve vorm staan en de actoren van het gedenoteerde event uitdrukken in een PP met *tussen*. Uit analyse hiervan is gebleken dat *tussen* de participanten met een Agensrol op collectief-intentionele wijze aan het gedenoteerde event verbindt. In de data zijn enkel combinaties te vinden van *tussen* met lexicaal reciproke predicaten; dit lijkt een algemene tendens te zijn, wat betekent dat een vorm van reciprociteit in het predicaat waarmee *tussen* combineert een vereiste is voor voorkomen in de targetconstructie. Lexicaal reciproke predicaten zijn of wel eenvoudig reciprook, waarbij er enkel een collectief-intentionele lezing mogelijk is, ofwel pseudoreciprook, waarbij zowel een distributieve als een collectief-intentionele lezing mogelijk. *Tussen* zorgt ervoor dat de

collectief-intentionele lezing geselecteerd wordt en werkt dus desambiguerend bij pseudoreciproke predicaten. In dit opzicht onderscheidt *tussen* zich van andere preposities: het selecteert de participanten met de Agensrol en maakt een reciproke relatie tussen hen duidelijk. Preposities *door* en *met* selecteren niet enkel Agensrollen (*met*), of specificeren niet noodzakelijkerwijs een reciproke relatie (*door*).

Nader onderzoek is nodig om vast te stellen of reciprociteit inderdaad een vereiste is voor het predicaat waarmee *tussen* combineert, er lijkt namelijk een aantal uitzonderingen te zijn. Ook is het nodig om de lexicaal reciproke predicaten waarmee *tussen* niet grammaticaal combineert nader te onderzoeken. Dit lijkt namelijk te duiden op het bestaan van een aanvullende restrictie op predicaten waarmee *tussen* kan combineren, naast reciprociteit, die op basis van de in dit paper gebruikte data niet kon worden vastgesteld. Een interessante vergelijking kan een cross-linguïstische vergelijking van deze distributie van *tussen* met preposities uit andere talen zijn, bijvoorbeeld *se* uit het Frans en *between* uit het Engels. Ook deze elementen drukken (mogelijk) een vorm van reciprociteit uit; de eigenschappen van deze uitdrukking kunnen vergeleken worden met de eigenschappen van *tussen* zoals in dit paper beschreven (Labelle, 2008). Verder kan dieper worden ingegaan op de vraag of *tussen* zich in deze constructie profileert als grammaticaal of lexicaal reciprook element, gezien de contrasterende argumenten met betrekking tot deze vraag: *tussen* kan niet met alle predicaten gecombineerd worden, maar is wel een morfeem dat een collectief-intentionele interpretatie aangeeft.

In dit paper is getracht aan te tonen hoe *tussen* zich verhoudt tot predicaten waarmee het combineert met betrekking tot reciprociteit en thematische rollen. Deze analyse heeft uitgewezen dat *tussen* combineert met lexicaal reciproke predicaten en een reciproke relatie tussen de participanten met een Agensrol specificiert.

## Bibliografie

- Abraham, W., & Leiss, E. (2006). The impersonal passive. *Passivization and typology*.
- Baker, M. C. (1997). Thematic roles and syntactic structure. In *Elements of grammar* (pp. 73-137). Springer, Dordrecht.
- Butt, M. (2010). The light verb jungle: still hacking away. *Complex predicates in cross-linguistic perspective*, 48-78.
- Fillmore, Charles J. (1968): The Case for Case. In: Bach & Harms (red.): *Universals in Linguistic Theory*. New York: Holt, Rinehart, and Winston, 1-88.
- Haspelmath, M. (2007). Further remarks on reciprocal constructions. *TYPOLOGICAL STUDIES IN LANGUAGE*, 71(4), 2087.
- Kruitwagen, I., Poortman, E. B., & Winter, Y. (2017). Reciprocal verbs as collective predicate concepts. *NELS* 47, 2.
- Maienborn, C., von Stechow, K., & Portner, P. (Eds.). (2011). *Semantics: An international handbook of natural language meaning* (Vol. 1). Walter de Gruyter.
- Labelle, M. (2008). The French reflexive and reciprocal *se*. *Natural Language & Linguistic Theory*, 26(4), 833.
- Parsons, T. (1995). Thematic relations and arguments. *Linguistic Inquiry*, 635-662.

Primus, B. (2011). Animacy and telicity: Semantic constraints on impersonal passives. *Lingua*, 121(1), 80-99.

Walmsley, J. B. (1971). The English comitative case and the concept of deep structure. *Foundations of Language*, 493-507.

Winter, Y. (2016). The Reciprocity-Symmetry Generalization: Proto-Roles and the Organization of Lexical Meanings. *Empirical issues in syntax and semantics*, 11, 245-274.

## Appendix A

De categorieën a t/m d corresponderen met targetconstructies a t/m d beschreven in sectie 3.

In het Corpus Hedendaags Nederlands is gezocht met de volgende zoektermen:

- [word="wordt"] [pos="VRB.\*"] [word="tussen"]
- [word="werd"] [pos="VRB.\*"] [word="tussen"]
- [word="is"] [pos="VRB.\*"] [word="tussen"]
- [word="wordt"] [pos="AA.\*"] [pos="VRB.\*"] [word="tussen"]
- [word="werd"] [pos="AA.\*"] [pos="VRB.\*"] [word="tussen"]
- [word="is"] [pos="AA.\*"] [pos="VRB.\*"] [word="tussen"]

Categorie	Context	Werkwoord	Nomen
<b>a</b>	Er wordt strijd geleverd tussen Indonesische soldaten en rebellen	leveren	strijd
	Het debat/oorlog/overleg/discussie wordt gevoerd tussen politici / kanselierscampagne" die wordt gevoerd tussen Yves Leterme (CD&V) en Guy Verhofstadt (VLD)	voeren	debat, oorlog, discussie, campagne
	De veertigjarige band wordt gevierd tussen Nederland en landen in de West	vieren	band
	Overleg wordt gepleegd tussen werkgevers, werknemers en de vakbonden	plegen	overleg
	De overeenkomst werd getekend/ondertekend tussen regeringen en vakbonden	(onder)tekenen	overeenkomst
	Een samenwerking is aangegaan tussen Surinaamse Waterleidingmaatschappij (SWM) en het Canadese consultantbedrijf Genivar	aangaan	samenwerking
	Overeenstemming/ een compromis/ evenwicht wordt bereikt tussen de partijen	bereiken	overeenstemming, compromis, evenwicht
	Een tripartite wordt gevormd tussen de kartels/een verbond wordt gevormd	vormen	tripartite, verbond
	De diplomatie wordt geregeld tussen staten	regelen	diplomatie
	Een gesprek wordt gehouden tussen de belangenorganisatie en de Provinciale Onderwijsraad	houden	gesprek
	Dat er vrede is gesloten tussen de strijdende partijen/ samenwerkingsakkoord werd gesloten tussen de deelstaten en de federale overheid	sluiten	vrede, samenwerkingsakkoord
	Het pad van dialoog wordt bewandeld tussen Staatsolie, LVV en de boeren	bewandelen	dialoog
	Verskil dat wordt ervaren tussen mannen en vrouwen	ervaren	verschil
	Een goede samenwerking wordt nagestreefd tussen alle 'stakeholders' bij preventie	nastreven	samenwerking
	De beroemde Slag bij Hastings, die op 14 oktober 1066 werd beslecht tussen Normandiërs en Engelsen	beslechten	slag

Een van de laatste verdragen die tot stand werd gebracht tussen de landen van de NAVO en de lidstaten van het toenmalige Warschaupact	tot stand brengen	verdrag
Handel werd gedreven tussen Indianen en blanken	drijven	handel
In het compromis dat werd gesmeed tussen de G4, de vier grote clubs Anderlecht, Club Brugge, Gent en Genk, en zeven kleinere eersteklassers	smeden	compromis
Een compromis werd gezocht tussen voor- en tegenstanders van het project / Dan rijst al gauw het vermoeden dat bewust de confrontatie is gezocht tussen de CDA-fractie en minister Hirsch Ballin	zoeken	compromis, confrontatie
Een goede samenwerkingsverband is getoond tussen de verschillende ngo's	tonen	samenwerkingsverband
Ook de goede driehoeksrelatie die is ontwikkeld tussen de bevolking van Saramacca, Staatsolie en het districtcommissariaat	ontwikkelen	driehoeksrelatie
Een constructieve dialoog is hersteld tussen de PS van Charleroi en de voorzitter van de PS	herstellen	dialoog
Koude Oorlog is uitgebroken tussen Rusland en het Verenigd Koninkrijk	uitbreken	oorlog
De strijd die aan de andere kant van de luchthaven is losgebarsten tussen Noordrand, Oostrand en Brussel	losbarsten	strijd
Een tweede CAO, die wordt afgesloten tussen de vakbonden en de werkgeversorganisatie	afsluiten	Collectieve arbeidsovereenkomst
Het compromis dat is gevonden tussen openbaar bestuur en religieus gezag	vinden	compromis
Een finale strijd tot het einde" is begonnen tussen het ANC en „de Zoeloe-natie	beginnen	strijd
Het conflict is gerezen tussen de Sovjet-Unie en haar vroegere bondgenoten in de anti-Hitlercoalitie	rijzen	conflict
De fusie die eerder al is doorgevoerd tussen Febeltex en Febelhout	doorvoeren	fusie
De machtsstrijd die hierover is ontbrand tussen de zittende president en invloedrijke leden van de Afghaanse oppositie	ontbranden	machtsstrijd
De discussie over muziekrechten die is opgelaaid tussen de organisatie van Suripop en auteursrechtenwaakhond Sasur	oplaaien	discussie
Het bittere dispuut uit te meten dat nu is losgebroken tussen Lu en Steinhardt en de Deense Mackovicy	losbreken	dispuut
Een verdragsrechtelijk protocol is afgesloten tussen de lidstaten over de vestigingsplaatsen	afsluiten	protocol
Een knappe aanval die werd opgezet tussen Luciano Narsingh en Van Persie	opzetten	aanval
De oorlog werd verklaard tussen een docent en een klas door middel van een handdruk	verklaren	oorlog

	Het lijkt erop of er een regeling is getroffen tussen PSV en de KNVB	treffen	regeling
<b>b</b>	Van het akkoord dat nauwelijks een week geleden werd beklonken tussen België, Nederland en Luxemburg	beklinken	akkoord
	De Presidentscup/de finale wordt gespeeld tussen Inter Moengo Tapoe en WBC	spelen	Presidentscup
	De halve finale wordt betwist tussen twee Argentijnen	betwisten	finale
	De veldslag wordt uitgevochten tussen Romeinen en Germanen	uitvechten	veldslag
	De strijd wordt uitgevochten tussen parlementsleden	uitvechten	strijd
	Dat negentig procent van die berichtjes heen en weer wordt gestuurd tussen vrienden en familie.	sturen	berichtjes
<b>c</b>	De oprichting van de Talentenbank werd eind vorig jaar afgesproken tussen de Vlaamse regering en de sociale partners	afspreken	oprichting
	Deze kwestie is uitvoerig besproken tussen de minister en de SPB	bespreken	kwestie
	Kennis wordt uitgewisseld tussen de verschillende kantoren/ van gedachten is gewisseld tussen de Kamer en de toenmalige bewindslieden	(uit)wisselen	kennis
	De grondwet wordt gedeeld tussen Koerdistan en Irak/ informatie wordt gedeeld tussen collega's/zakelijke relaties/Het project is gedeeld tussen stad en NMBS	delen	grondwet
	Er wordt iets bedisseld tussen de partijtoppen van CD&V en N-VA	bedisselen	iets
	Het sociaal plan dat begin deze maand werd overeengekomen tussen vakbond en directie	overeenkomen	iets
	Een project dat is bekokstofd tussen een staatsbank en een etnisch-Chinese zakenman	bekokstoven	project
	Deze traditie is overgedragen tussen generaties	overdragen	traditie
	Dat het project wordt uitgewerkt tussen Defensie en het Belgisch Olympisch Comité (BOIC), wordt door het kabinet-Anciaux niet echt gesmaakt	uitwerken	project
	Een bestand werd bezegeld tussen de Pakistaanse regering en een lokale krijgheer en zijn militie	bezegelen	bestand
	Een vredespijp wordt gerookt tussen de steden van de regio	roken	vredespijp
<b>d</b>	In deze regio wordt hevig gestreden tussen de rivaliserende Lendu-en Hema-stam	strijden	n.v.t.
	Er wordt samengewerkt tussen studenten/ bedrijven/ lidstaten/ etc.	samenwerken	



	Er wordt overlegd tussen bondgenoten/ personeel/ directie en vakbonden/ etc.	overleggen	
	Er wordt gevochten tussen Amerikaanse en Afghaanse troepen	vechten	
	Er wordt onderhandeld tussen de advocaten en de verzekeraars	onderhandelen	
	Er wordt gedebatteerd tussen voor- en tegenstanders	debatteren	
	Er wordt gediscussieerd tussen de jongeren van de regio en de regeringsleiders of hun vertegenwoordigers	discussiëren	
	Er wordt gedialogeerd tussen de drie ministers, de premier, de burgemeester en het meisje	dialogeren	
	Er wordt geruzied tussen regeringen	ruziën	
	Er wordt gepraat tussen de gewesten/ouders en kinderen	praten	
	Er wordt genokt tussen ex-geliefden	knokken	
	Er wordt geschaakt tussen machtige staten	schaken	
	Er werd gekonkelfoed tussen ministers	konkelfoezen	
	Er wordt slecht gecommuniceerd tussen de AIVD en Amsterdam/ de overheid en burgers	communiceren	
	Er wordt hevig geconcurrereerd tussen universiteiten	concurreren	
	Er werd levendig gebeld tussen de kopstukken	bellen	
	Er werd gesproken tussen onderhandelaars	spreken	
	Een jaar lang is gesteggeld tussen de lidstaten	steggelen	
	... ook over uitgaven is gecorrespondeerd tussen het Cft en de regering	corresponderen	
?	In één wedstrijd wordt beslist tussen de winnaars van de twee verschillende competities	beslissen	wedstrijd
	Het is vechten tussen de tv-ploegen	vechten	n.v.t.

